

Kanttori kirkon musiikin ammattilainen

Kanttorien kokemuksia omasta ammatillisesta identiteetistään

Anna Helenius
marraskuu 2019

Mikä on ammatillinen
identiteetti

Tutkimuksen aineisto ja
tutkimuskysymykset

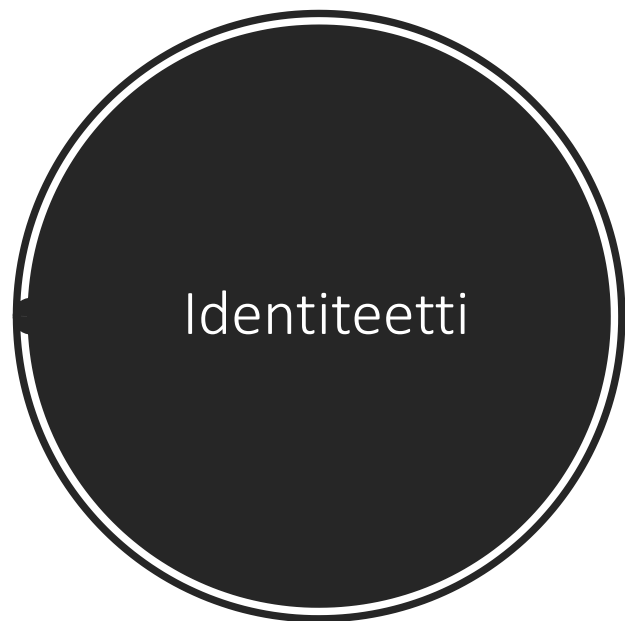

Kanttorin käsitys itsestään
ammatillisena toimijana työnsä
kontekstissa

Minä ja muut
Kuka minä olen ja
keitä me olemme?

- Henkilökohtainen ja sosiaalinen identiteetti
- Samastuminen ryhmään, yhteisiä piirteitä
- Useita sosiaalisia identiteettejä, yksi henkilökohtainen identiteetti

Prosessinomainen

Muodostuu elämänhistorian kokemuksista, eilen,
nyt, huomenna, vuorovaikutustilanteissa

Käsitys itsestä

Kategoriointi ja stereotypiat

- Ihmisen keino jäsentää monimutkaista maailmaa
- Kulttuurisesti opittuja
- Vaikeasti muuttuvia

Identiteettineuvottelu

Ammatillinen identiteetti

- Elämänhistorian kokemukset
- Odotukset ammatilta
- Opinnot
- Käsitys omasta osaamisesta ja osaamattomuudesta
- Samastuminen (esim. arvoihin ja ihanteisiin)
- Sitoutuminen (esim. työaikaan, etiikka)
- Työtä motivoivat ja motivaatiota vievät tekijät
- Oma persoona
- Käsitys itsestä kanttorina tulevaisuudessa

(Eteläpelto ja Vähäsantanen 2010,
Eteläpelto, Vähäsantanen, Hökkä ja Paloniemi 2014)

Mikä on ammatillinen
identiteetti

Tutkimuksen aineisto ja
tutkimuskysymykset

Kanttorin käsitys itsestään
ammatillisena toimijana työnsä
kontekstissa

Kymmenen kanttorin haastattelu

- Työkokemusta 10-15 vuotta
- Kutsuja 78, ilmoittautuneita 17 (21,8 %)
- 5 naista ja 5 miestä arpomalla
- Haastattelut keväällä 2016
- Ääniaineistoa 12 h 57 min. Litteroituna 206 liuskaa (87 980 sanaa)
- Anonymisointi
- Ananyysi: aineistovetoinen teemoittelu, teoriaohjaava luokittelu

Millaisena kanttori kokee
oman ammatillisen identiteettinsä?

- Mitä ammatillisen toimijuuden elementtejä aineistosta paljastuu?

- Mitä työpaikan toimintaympäristön elementtejä aineistosta paljastuu?

Mikä on ammatillinen
identiteetti

Tutkimuksen aineisto ja
tutkimuskysymykset

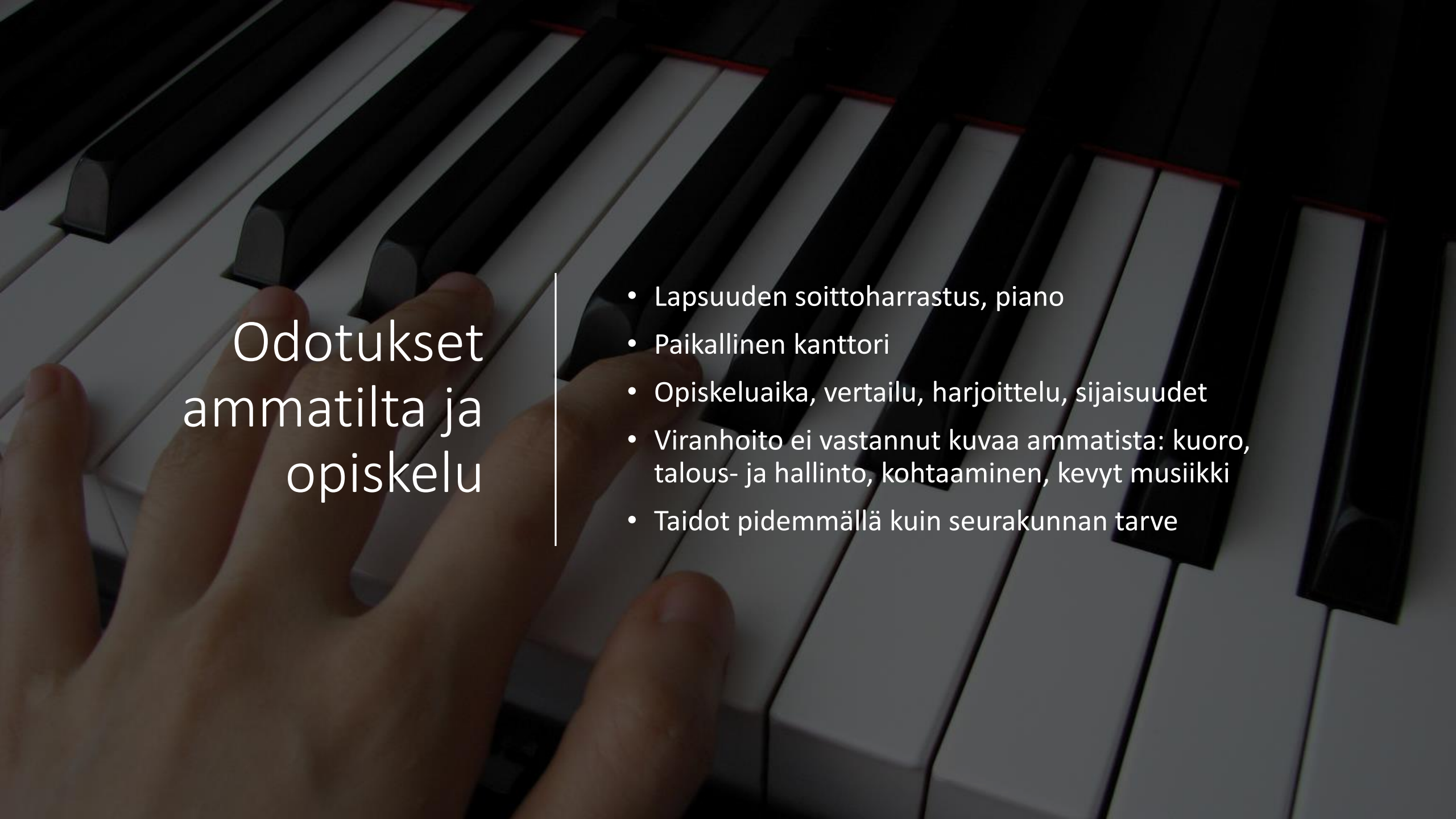

Kanttorin käsitys itsestään
ammatillisena toimijana työnsä
kontekstissa

Ammatillinen identiteetti

- Elämänhistorian kokemukset
- Odotukset ammatilta
- Opinnot
- Käsitys omasta osaamisesta ja osaamattomuudesta
- Samastuminen (esim. arvot ja ihanteet)
- Sitoutuminen (esim. työaikaan)
- Työtä motivoivat ja motivaatiota vievät tekijät
- Oma persoona
- Käsitys itsestä kanttorina tulevaisuudessa

(Eteläpelto ja Vähäsantanen 2010,
Eteläpelto, Vähäsantanen, Hökkä ja Paloniemi 2014)

Odotukset ammatilta ja opiskelu

- Lapsuuden soittoharrastus, piano
- Paikallinen kanttori
- Opiskeluaika, vertailu, harjoittelu, sijaisuudet
- Viranhoito ei vastannut kuvaa ammatista: kuoro, talous- ja hallinto, kohtaaminen, kevyt musiikki
- Taidot pidemmällä kuin seurakunnan tarve

A black and white photograph of a man with glasses playing a grand piano. He is seated, facing right, with his hands on the keys. The piano is a large, dark-colored grand piano. The background is blurred, suggesting an indoor setting like a concert hall or practice room. The overall mood is contemplative and artistic.

Olen mitä osaan

- Olen kanttori, identifioituminen hengelliseen musiikkiin
- Identifioituminen instrumenttiin
- Lähimmäksi koettu, pisimmälle opiskeltu instrumentti
- Osaamisen tunnistaminen, "en ole laulaja!"

Korkeatasoisuus

- Nöyryys, pyrkimys korkeaan laatuun
- Vertailu
- Ristiriita: opinnot ja seurakuntatyö
- Kriittisyys, harjoittelu, rutiini, armollisuus

Pukeutuminen

- Tilaisuuden vaatimalla tavalla
- Naiset: helman ja hihojen pituus
- Miehet: tumma puku
- Palautteet

Aika

- Elämäntapa, kutsumus
- Vapaapäivien varjelu
- Perhearvot
- Odotukset ja palautteet

Motivaatio ja turhautuminen työssä

- Arvojen mukaan
- Musiikki, harjoittelu ja konsertit
- Kuorotyö ja seurakuntalaiset
- Seurakunnan resurssit, työvälineet
- Työn puolustaminen, työyhteisön puuttuminen ja epäselvyydet
- Monipuolinen työ, itsenäisyys
- Palkan pienuus

A black and white photograph of three men in profile, laughing heartily. The man on the left is in the foreground, slightly out of focus. The man in the middle is clapping his hands. The man on the right is wearing a patterned shirt. The background is a blurred indoor setting.

Persoona kanttorin työssä

- Musiikki, intohimo, kriittisyys ja vaativuus
- Nöyryys, vaatimattomuus ja esillä olo
- Herkkyys ja empaattisuus
- Sosiaalinen ja ujo

Käsitys omasta ammatillisuudesta tulevaisuudessa

- Lisäkoulutus
- Alanvaihto
- Kirkosta eroaminen, musiikin tärkeys!
- Kehittää työtä mielekkäämpään suuntaan
- Eläkeikä
- Ulkopuolisen muutoksen vaikutus

Musiikin arvo

- Lapsuudesta alkaen
- Musiikki vaatii valintoja, uhrauksia, sitkeyttä
- Pyrkimys korkatasoisuuteen
- Työyhteisössä vain kanttorit liittävät työarvoihinsa musiikin, toisilla on toiset arvot (esim. yhteisöllisyys)

Kirjallisuus

- Eteläpelto, Anneli ja Katja Vähäsantanen. 2010. "Ammatillinen identiteetti persoonallisena ja sosiaalisena konstruktiona." Teoksessa Anneli Eteläpelto ja Jussi Onnismaa, Ammatillisuus ja ammatillinen kasvu, 26–49. Vantaa: Kansanvalistusseura.
- Eteläpelto, Anneli, Päivi Hökkä, Susanna Paloniemi ja Katja Vähäsantanen. 2014. "Ammatillisen toimijuuden ja työssä oppimisen vahvistaminen: hankkeen taustaa ja lähtökohtia." Teoksessa Päivi Hökkä, Susanna Paloniemi, Katja Vähäsantanen, Sanna Herranen, Mari Manninen ja Anneli Eteläpelto, Ammatillisen toimijuuden ja työssä oppimisen vahvistaminen – Luovia voimavaroja työhön!, 17–31. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

Kiitos!

anna.helenius@uniarts.fi